

PRIPOROČILA ZA MOŽNOSTI PRENOSA OKUŽBE Z VIRUSOM SARS-COV2 (COVID-19) V DRUŠTVENI DEJAVNOSTI – INŠTRUMENTALNA GLASBENA DEJAVNOST

Priporočila temeljijo na navodilih NIJZ ter dosedanjih ugotovitvah strokovnih študij o prenašanju virusa med igranjem na inštrumente, njihov namen pa je podati okvirne smernice pri zagotavljanju varnih pogojev izvajanja vaj. Skupna skrb za zdravje je na prvem mestu, vsak član društva pa z osebno odgovornostjo ključno prispeva k zavezitvi širjenja bolezni, tako doma kot v prostorih vaj. Ob tem naj društva in posamezniki ravnajo preudarno, samoodgovorno ter glede na specifične delovanja posamezne skupine dodatno prilagodijo pogoje na vajah.

Člani društva oziroma skupine naj se seznanijo z dejstvi o prenašanju okužbe med vajami in z vsebino tega dokumenta. Vsak inštrumentalist naj se samostojno odloči, ali se želi udeležiti vaj ali ne, poseben premislek naj velja za tiste, ki spadajo v rizične skupine zaradi starosti, kroničnih obolenj ali drugih zdravstvenih razlogov.

PROSTOR VAJE IN RAZDALJE MED UDELEŽENCI

- Če je le mogoče, naj se vaje izvajajo zunaj na prostem ali v odprtih atrijih.
- Pri izvedbi vaj v notranjih prostorih naj se prostor redno zrači pred pričetkom in po koncu vaje, večkrat pa tudi med vajo – enkrat na 45 min od 5 do 10 minut. Redno je treba zračiti tudi skupne/garderobne/prehodne prostore (gl. tudi [Navodila NIJZ za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe COVID-19](#) in po uporabi počisti ter razkuži (podrobnejša priporočila v nadaljevanju). Odsvetuje se uporaba prostorov, ki jih ni mogoče učinkovito prezračiti.
- Število udeležencev vaje naj bo prilagojeno velikosti prostora, in sicer v naslednjih okvirih: najmanj 4 m² na osebo, razdalja med posameznimi udeleženci, med vzporednimi vrstami udeležencev je najmanj 1,5 m.
- Če društva nimajo na voljo dovolj velikega prostora za izvedbo vaj pod temi prostorskimi pogoji, naj jih organizirajo v manjših skupinah ali poiščejo možnosti večjih dvoran, predavalnic, telovadnic, hal, odprtih atrijev.

PRIHOD IN ODHOD

- Ob vstopu v stavbo in odhodu naj si udeleženci umijejo ali razkužijo roke.
- Osebne stvari (vrhnja oblačila, torbe ipd.) naj vsak hrani pri sebi, ne na skupnih obešalnikih ipd., in jih po vaji odnese skupaj z odpadno embalažo.
- Če v istem prostoru vadi več različnih glasbenih skupin, svetujemo, da je razpored vaj pripravljen tako, da se med seboj časovno ne prekrivajo in se skupine med seboj ne srečujejo.

PRIPRAVA PROSTORA

- Na vhodu v stavbo/prostor, na več vidnih mestih v stavbi in na izhodu naj bodo nameščena razkužila.
- Glasbeniki naj v prostoru ves čas uporabljajo določeno mesto, stol, notno stojalo, kjer tudi odlagajo svoje stvari (torbice, nahrbtnike, oblačila ipd.). Priporočamo, da so pred vajo posamezna mesta označena. Če je mogoče, naj se stoli in notna stojala v času, ko ni vaje, ne prestavljajo.
- V prostoru naj bodo stoli postavljeni tako, da ima vsak udeleženec na voljo vsaj 4 m². Varovalna razdalja med posameznimi stoli naj bo najmanj 1,5 m. Če to ni izvedljivo, je treba urediti ustrezno razmejitev (npr. pleksi steklo) med posameznimi mesti. Tam kjer imajo v vadbenih prostorih s pleksi stekli že razmejena območja med inštrumenti, je razdalja lahko manjša.
- Kjer je orkestrska postavitvev v priporočenih razdaljah zaradi praktikablov otežena, priporočamo, da vmes ostanejo prazne vrste oziroma da orkester vadi v posameznih skupinah ali na prostem.
- Med dirigentom in orkestrom je priporočljiva večja razdalja oz. dodatna zaščita.
- Prostore je treba čistiti po vsaki vaji (predmete in površine, ki se jih pogosto dotikamo, skupne rekvizite, tla, idr. ...), še posebno, če iste prostore uporablja več skupin. Če so stoli iz tkanine priporočamo, da se uporabi zaščitna prevleka (gl. tudi [Priporočila NIJZ za čiščenje in razkuževanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času epidemije COVID-19](#)).

UPORABA SKUPNIH/GARDEROBNIH PROSTOROV

- Uporabe skupnih/garderobnih prostorov ne priporočamo, razen če je to nujno zaradi odlaganja večje opreme (kovčki, nahrbtniki, torbe za glasbila ipd.). Bolj priporočljivo pa je, da torbe in kovčke glasbeniki puščajo v avtomobilih. V kolikor to delajo v skupnih prostorih naj udeleženci uporabljajo določeno mesto, kjer odlagajo svojo opremo. Vsak pa mora svoj kovček redno razkuževati.
- V garderobah/skupnih prostorih naj se hkrati zadržuje čim manj ljudi v razdalji najmanj 1,5m.

NOTNO GRADIVO, INŠTRUMENTI, REKVIZITI IDR. OPREMA

- Vsak naj pride na vajo s svojim notnim gradivom, rekviziti, pisali, plastenkami vode ipd., ki jih ne pušča v prostoru vaje in ne izmenjuje z drugimi. Notnega gradiva ne delimo in ga ne pobiramo. Če je mogoče, si vsak prinese svoje notno stojalo, oz. uporablja vseskozi istega.
- Večji inštrumenti, skupni rekviziti, oprema in naprave, ki se uporabljajo med vajo, morajo biti prej ustrezno primerno očiščeni. Pri inštrumentih, ki si jih glasbeniki delijo (npr. metalofoni, tolkala), naj vsak pazi na čim manjši možen prenos okužbe (še pogostejše umivanje/razkuževanje rok, uporaba rokavic), pri tolkalcih pa priporočamo, da uporablja vsak svoje tolkalne palice.

TOALETNI PROSTORI

- V toaletnih prostorih je treba zagotoviti ustrezno čiščenje in razkuževanje in stalno zračenje.
- Število oseb naj bo prilagojeno velikosti prostora.

VAJE NA PROSTEM

- Tudi pri vajah na prostem mora biti število udeležencev v skladu z veljavnimi odloki. Razdalja med posameznimi udeleženci, vzporednimi vrstami udeležencev ter med dirigentom in udeleženci: najmanj 1,5 m.
- Ob robu prostora se določeno mesto pokrije z zaščitno prevleko, na katero se odlagajo kovčki in ostala oprema. Pri prenosu stolov idr. opreme iz notranjih prostorov naj bo zagotovljeno razkuževanje rok.
- Ostala priporočila veljajo enako kot za vaje v notranjem prostoru.

SPODBUJANJE OSEBNE ODGOVORNOSTI

Poudarjamo, da je poleg splošnih priporočil ključno samozaščitno in odgovorno delovanje vsakega posameznika. Za povečanje osebne odgovornosti in premišljeno skrb ljubiteljskih kulturnih društev, glasbenih idr. umetniških skupin pri preprečevanju prenosa okužb svetujemo:

- redno učinkovito komuniciranje in opozarjanje na ustrezno izvajanje ukrepov s strani vseh, ki so na vajah udeleženi,
- razne piktograme, talne oznake, plakate na vhodih, stenah vadbenih prostorov,
- obveščanje po e-pošti,
- po potrebi ustno opozarjanje dirigenta na vaji,
- skrb posameznika, da ima pri sebi vedno toaletne robčke, žepno razkužilo, masko,
- izogibanje medsebojne izmenjave predmetov.

Na spletni strani NIJZ se nahajajo navodila za preprečevanje okužb z virusom SARS-CO2:

- [Kaj lahko storim, da preprečim širjenje novega koronavirusa](#)
- [Umivanje rok](#)
- [Higiena kašlja](#)
- [Pravilna namestitev obrazne maske](#)
- [Strip: Kako se širijo virusi](#)

Vsak udeleženec vaje se mora zavedati, da so glavni prenosi okužbe možni na naslednje načine: fizični stiki, kapljični prenos, prenos prek aerosolov, prenos prek površin in predmetov. Posebej izpostavljam, naj člani glasbenih sestavov:

- ne hodijo na vaje, če imajo znake akutne okužbe dihal ali če živijo z osebo s potrjeno boleznijo COVID-19, oz. jim je bila zaradi tesnega stika z bolnikom s COVID-19 odrejena karantena;
- skrbijo za ustrezno in redno [higieno rok](#), [higieno kašlja](#).

To so priporočila JSKD in ZKDS, podrobnejša priporočila NIJZ podaja v sklopu [navodil za glasbene šole](#). Priporočila se bodo spreminjala v skladu z epidemiološko sliko in novimi spoznanji.